

Avskjutningsrapportering Kronoberg

Denna rapport är en årlig sammanställning över avskjutning och status på ett aplock av jaktbara arter i länet.

Tillförlitlig avskjutningsstatistik, som är jämförbar över tid, är en av grundstenarna i en faktabaserad viltförvaltning. Ett stort tack riktas till er som bidragit genom att skicka in uppgifter om fältt vilt.

Foto: Elias Turesson

Avskjutningsrapport: 1 juli 2021 - 30 juni 2022

Jägaren lämnar sin avskjutning till den i jaktlaget som ansvarar för rapporteringen, vilken i sin tur sammanställer alltihop och gör en enda rapport för hela jaktlaget.

Detta sammanställs sedan på krets nivå. Möjlighet finns nu också för jaktlagets medlemmar att använda en app kopplad till Viltdata. Varje jaktlag i Viltdata har en unik jaktlagsnyckel för ändamålet. För mer information och statistik se www.viltdata.se

Svenska Jägareförbundet har sammanställt avskjutningsstatistik sedan 1939. Jägarkårens rapportering gör det möjligt att följa viltstammarnas tillstånd och utveckling, den är ett viktigt underlag i den lokala och regionala viltförvaltningen.

Inrapporterade uppgifter för enskilda områden särredovisas inte – de utgör endast underlag för skattning av avskjutningen och en beräkning av viltstammarnas utveckling på jaktvårdskrets- och länsnivå.

Not gällande samtliga kurvdiagram: skuggade fält visar 95 % trolighetsintervall för skattat antal av respektive art. Detta innebär det område där det sanna värdet finns i 95 fall av 100, medan skattat antal visar det mest troliga värdet.

På www.viltdata.se finns all avskjutningsstatistik samlad där intresserade kan se och hämta önskade uppgifter.

Kronoberg

Rapporteringsgraden landade 2021/2022 på 57,8 % i länet, vilket återigen är en ökning. Länet har näst högst täckningsgrad av alla län i hela landet. Bra rapportering bygger förtroende och kunskap. Bra statistik blir viktiga underlag i förvaltningen. Så återigen ett stort tack till alla som rapporterat och arbetat med rapporteringen!

Vi lever i en tid med stora förändringar för vårt klimat och vår miljö. Men också stora förändringar med ett alltmer polariserat samhälle. Vi har också ett ökat rovdjurstryck i länet. Tillsammans gör allt detta att det blir än viktigare att följa viltstammarna för att se hur de påverkas och därmed hur vi ska förvalta viltet.

Viltet är en del av naturen och mångfalden. Därför är det ytterst viktigt att vi alla är med och bidrar till ett mera hållbart brukande och klimatanpassat leverne. I viltförvaltningen är det av yttersta vikt att förvaltningen sker lokalt av markägare och jägare.

Rådjursavskjutningen har ökat med drygt 200 djur och rådjursavskjutningen har därmed återigen gått om vildsvinsavskjutningen som det vanligast villebrådet för de Kronobergska jägarna. På flera håll påverkar rovdjuren rådjursstammen mycket vilket måste tas i beaktning. Detta gör också att det är viktigt att rapportera fällt vilt då avskjutningsstatistik är en parameter där vi kan följa rovdjurens påverkan. Naturligtvis är det viktigt att även rapportera förekomst av stora rovdjur.

Vildsvinsavskjutningen har ökat under flera år för att nå högsta nivå någonsin under säsongen 2020/2021. Men under förra säsongen minskade avskjutningen med nära 4 300 djur vilket också är i linje med det gängse uppfattningen om stammens utveckling.

Bland fåglarna ökar population av gäss och andra stora fåglar. Arter som sädgäss och vitkindade gäss är nu vanliga fåglar som rastar i länet. Just fågeljakten är en relativt outnyttjad resurs och upplevelserik jaktform.

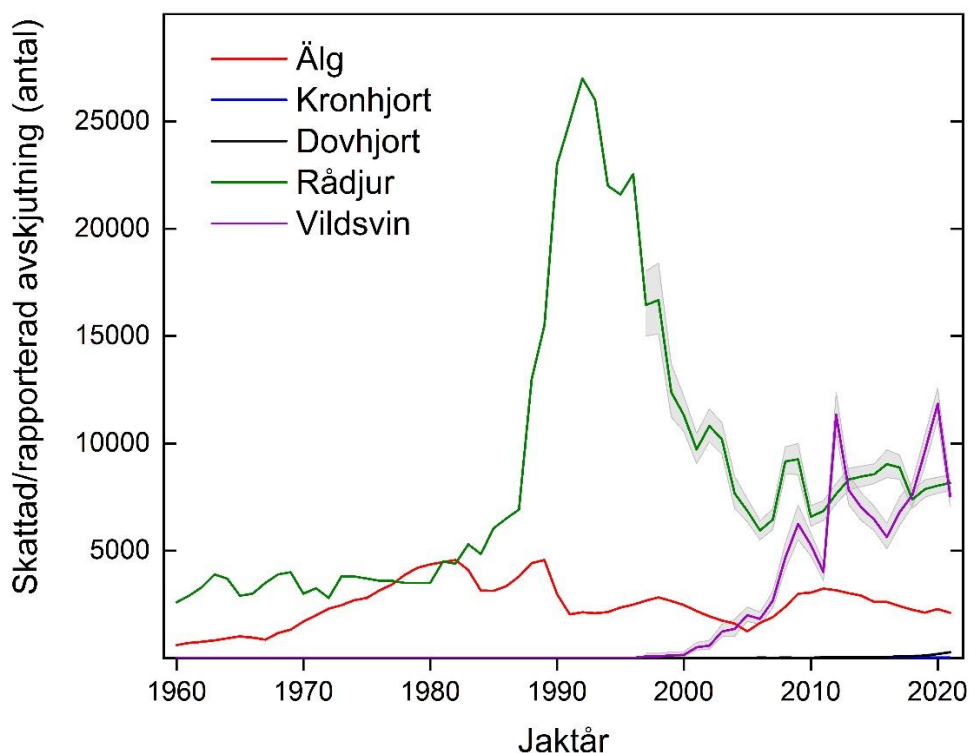
Foto: Elias Turesson

Inte mer klövvilt än någonsin

En bra rapportering ger oss säkra siffror som vi kan använda för att beskriva viltstammarnas utveckling över tid. Genom att titta på den historiska avskjutningen får man perspektiv i statistiken. Även om vi har fler arter nu så har det varit mer klövvilt tidigare både i biomassa och djur/1 000 hektar. Det är alltså inte mer klövvilt än någonsin, vilket ibland framhålls från olika håll. Vilket alltså inte är helt korrekt.

Faktum är att vi senaste säsongen fällde 62 % av toppåret 1992, med allt klövvilt. Tar vi bort vildsvinen, som inte påverkar på samma sätt som hjortviltet så faller vi 36 % av 1992 års avskjutning.

Figur: Den historiska avskjutningen av klövvilt i Kronobergs län 1960/1961 – 2021/2022.

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Avskjutningen av fälthare ligger relativt stabilt men givetvis med årsvisa variationer. Skogsharen fortsätter neråt och är i praktiken inte längre en jaktbar art i länet.

Avskjutningen av predatorer ligger också relativt stabilt men även dessa med årsvisa variationer. Störst minskning i avskjutningen i jämförelse med föregående säsong står räven för. Det är dock viktigt att hålla upp ett högt jaktligt uttag på predatorerna för att hjälpa annat småvilt och fåglar. Längre fram i rapporten görs en jämförelse mellan mård och skogshönsen. Där det finns ett starkt samband på hur mården påverkar skogshönspopulationerna.

Fågeljakten är relativt utnyttjad i länet och det finns utrymme för ökad jakt på flertalet arter, som till exempel gässen och kaja, vilket kan öka antalet jakttilfällen. De arter som fälls i störst omfattning är främst kråkfågel men även ringduva, gräsand och gäss.

Många av de traditionella jaktbara fåglarna har gått kraftigt tillbaka. Vilket främst beror på ändrade brukningsförhållanden av skog och jord. Men också av andra orsaker som ökad predation och ändrade jakttider. Morkullan är ju ett lysande dåligt exempel på hur avskjutningen har gått ner på grund av ändrad jakttid även om populationen är stark.

Det finns ju även andra arter som jagas och som hanteras i bilaga 4 Jaktförordningen. Dessa arter särredovisas numera. Där finns också nya arter som trana, sångsvan och vitkindad gås.

Tabell: Skattad avskjutning 2021–2022 samt jämförelse med säsong 2020–2021.

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Övriga däggdjur	Avskjutning	Jämfört med 2020/2021	
		Antal	Procent
Fälthare	1568	-4	-0,25
Skogshare	41	-13	-24,07
Rödräv	2377	-591	-19,91
Grävling	861	-152	-15,00
Skogsmård	193	-62	-24,31
Iller	52	+12	30,00

Foto: Elias Turesson

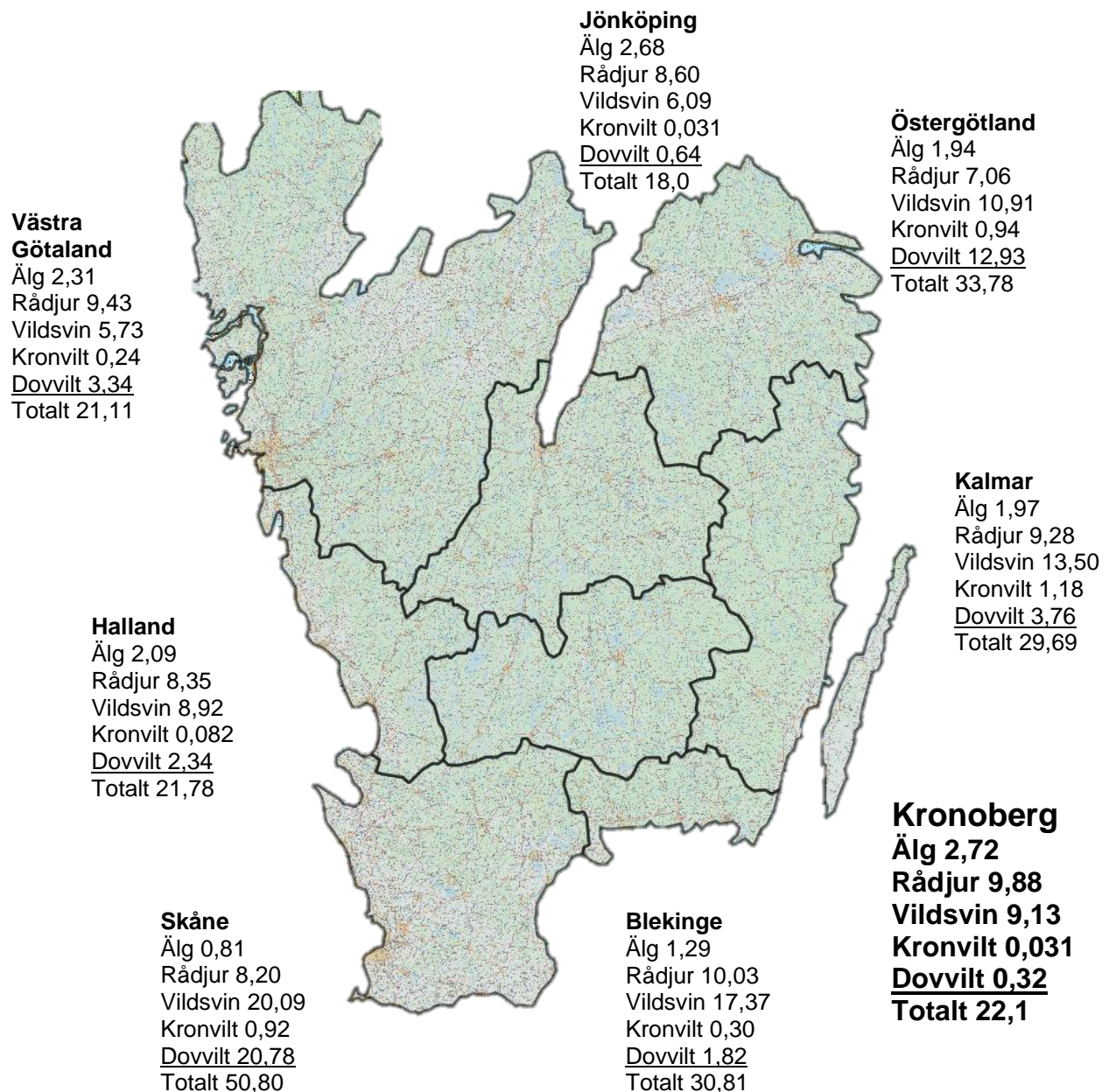
Fåglar	Avskjutning	Jämfört med 2020/2021	
		Antal	Procent
Fasan	6	-10	-62,50
Tjäder	27	-4	-12,90
Orre	21	-13	-38,24
Järpe	3	+2	200,00
Morkulla	55	+17	44,74
Ringduva	3030	-540	-15,13
Grågås	551	-152	-21,62
Kanadagås	419	-177	-29,70
Gräsand	1153	-37	-3,11
Knipa	13	0	0,00
Kricka	25	+7	38,89
Kaja	2684	-1000	-27,14
Kråka	1056	-183	-14,77
Nötskrika	857	-640	-42,75
Skata	1277	-413	-24,44
Fiskmåås	169	-175	-50,87
Gråtrut	11	+9	450,00

Avskjutning klövvilt i jämförelse med andra län i Götaland 2021/ 2022

Det är stor variation i klövviltsavskjutningen mellan länen i Götaland. Under 2021/ 2022 fälldes flest klövvilt i Skåne med 50,8/ 1 000 hektar och minst i Jönköping med 18,0/ 1 000 hektar.

I Kronoberg var återigen rådjur det vanligaste klövviltet i avskjutningen. Totalt fälldes 22,1 klövvilt/ 1000 hektar. Kronoberg fäller flest älgar och ligger även i övre delen vad det gäller rådjur per 1000 ha av länen i södra Sverige.

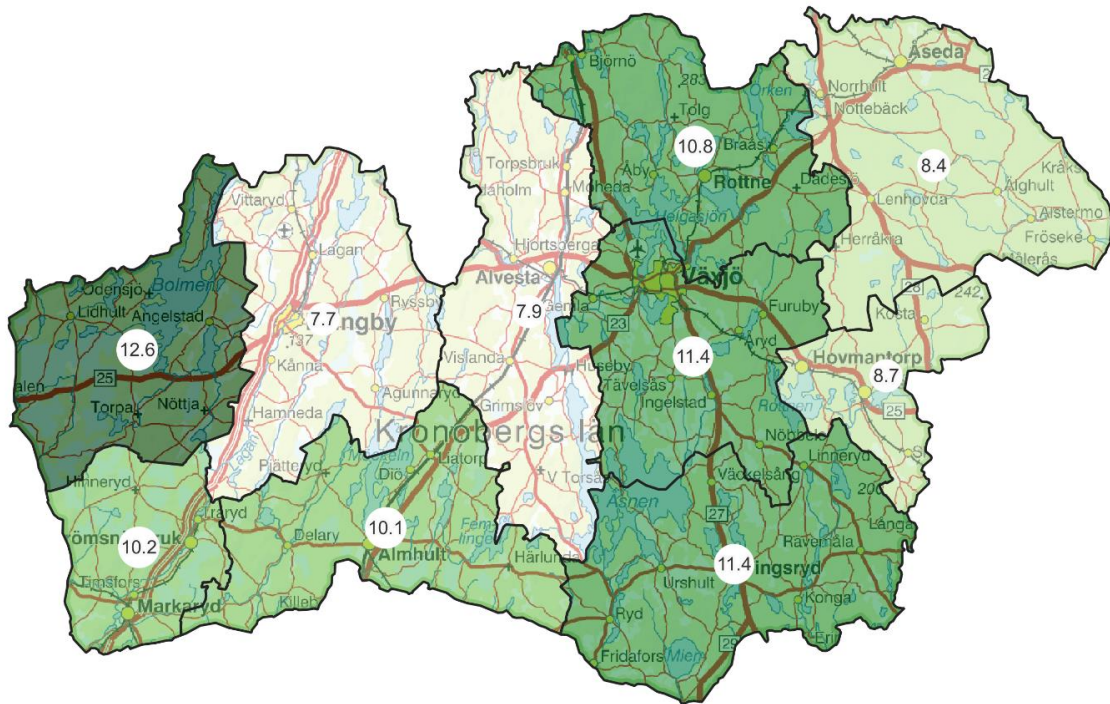

Figur. Karta över länen i Götaland och avskjutning av klövvilt per 1 000 hektar länsvis.
Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

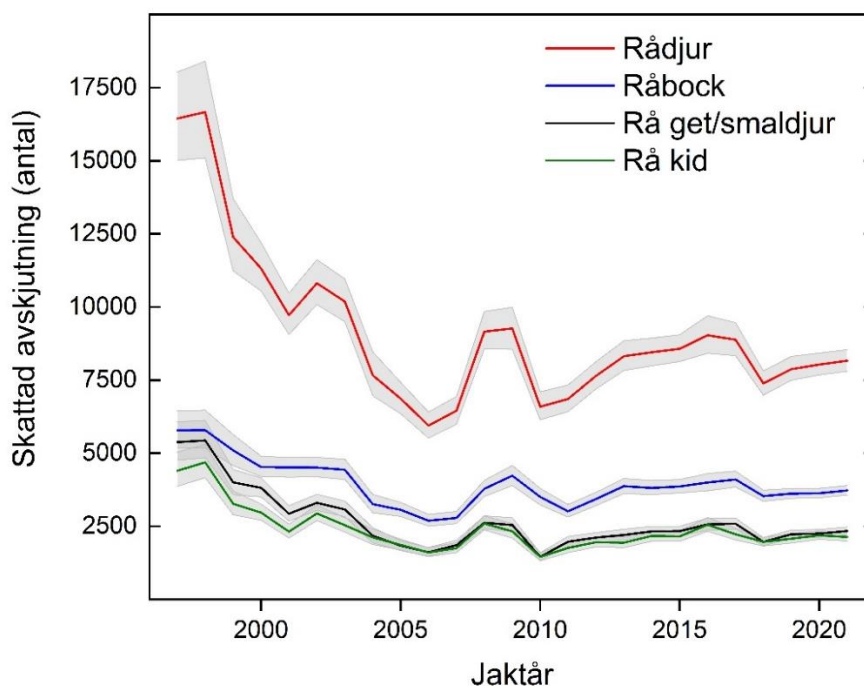

Rådjur Kronobergs län 2021/ 2022

Rådjursavskjutningen har under de senaste fyra åren letat stabilt. Under föregående säsong fölldes i snitt 9,9 rådjur per 1 000 hektar vilket ger runt **8 160 rådjur** totalt. Flest rådjur fålls i Ljungby Västra Jaktvårdsrets och minst i Ljungby Östra Jaktvårdsrets, per 1 000 ha. I områden med en mindre rovdjurspåverkan finns det möjlighet att höja avskjutningen något. Det ökade jaktuttaget ska främst läggas på kid och i andra hand hondjur. Avskjutningen av bock ligger på över 45 % av det totala antalet djur och andelen kid endast på 26 %. Här måste vi bli bättre på att förvalta detta fina vilt.

Figur. Avskjutning av rådjur (djur/1 000 ha) för respektive Jaktvårdsrets i Kronobergs län 2021/ 2022.

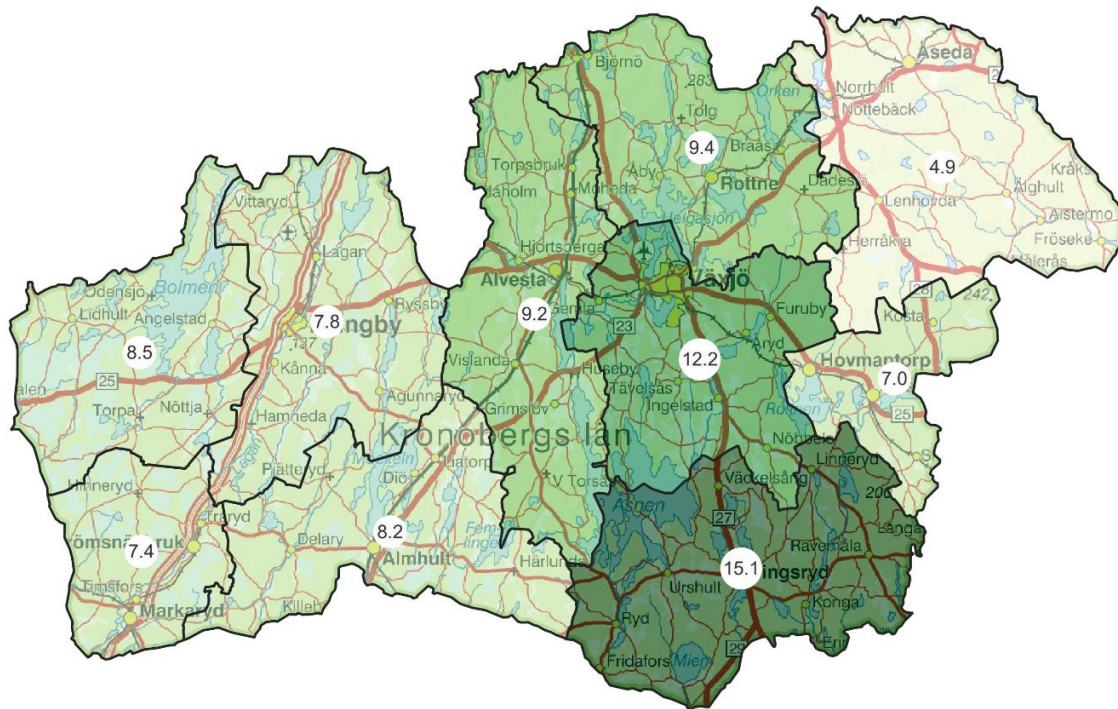

Figur. Avskjutningen av rådjur i Kronobergs län 1995/1996 - 2021/2022.
Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

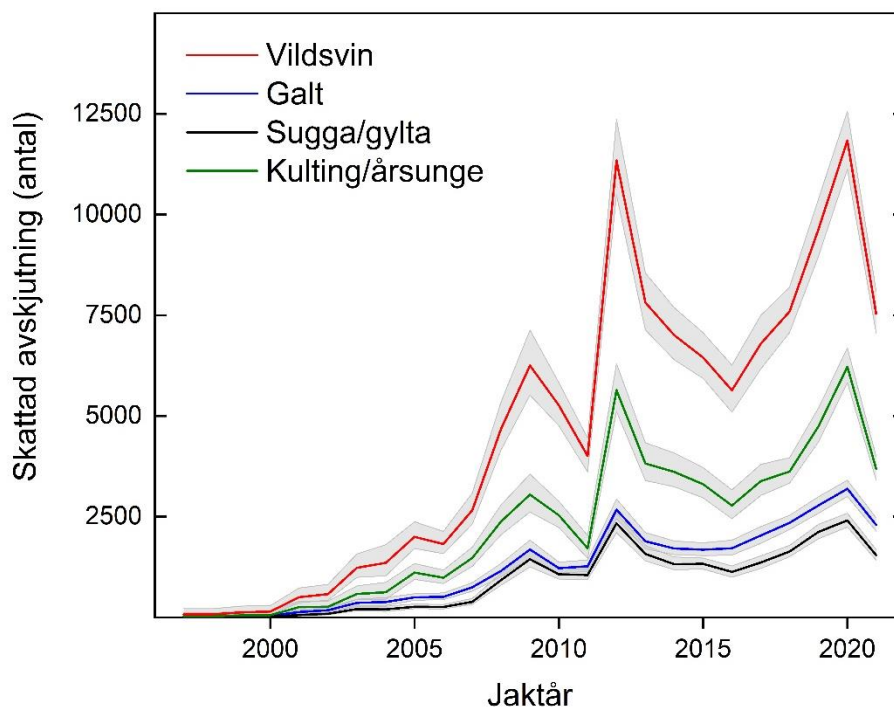

Vildsvin Kronobergs län 2021/ 2022

Vildsvinsavskjutningen har ökat under de fem senaste säsongerna för att nå högsta noteringen någonsin säsongen 2020–2021. Under föregående säsong har avskjutningen, helt väntat, sjunkit och det fälldes totalt runt **7 540 vildsvin** i länet. Snittet i länet är 9,1 fällda vildsvin per 1 000 hektar. Det är viktigt att ha högt jaktryck på kulingar och årsgrisar, vilka står för den stora minskningen i avskjutningen. En hög andel kulingar, årsgrisar och fjolingar (med för del gyttor) i avskjutningen minskar både skador och tillväxt.

Figur. Avskjutning av vildsvin (djur/1 000 ha) för respektive krets i Kronobergs län 2021/ 2022.

Figur. Avskjutningen av vildsvin i Kronobergs län 2009/2010 – 2020/2021.
Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

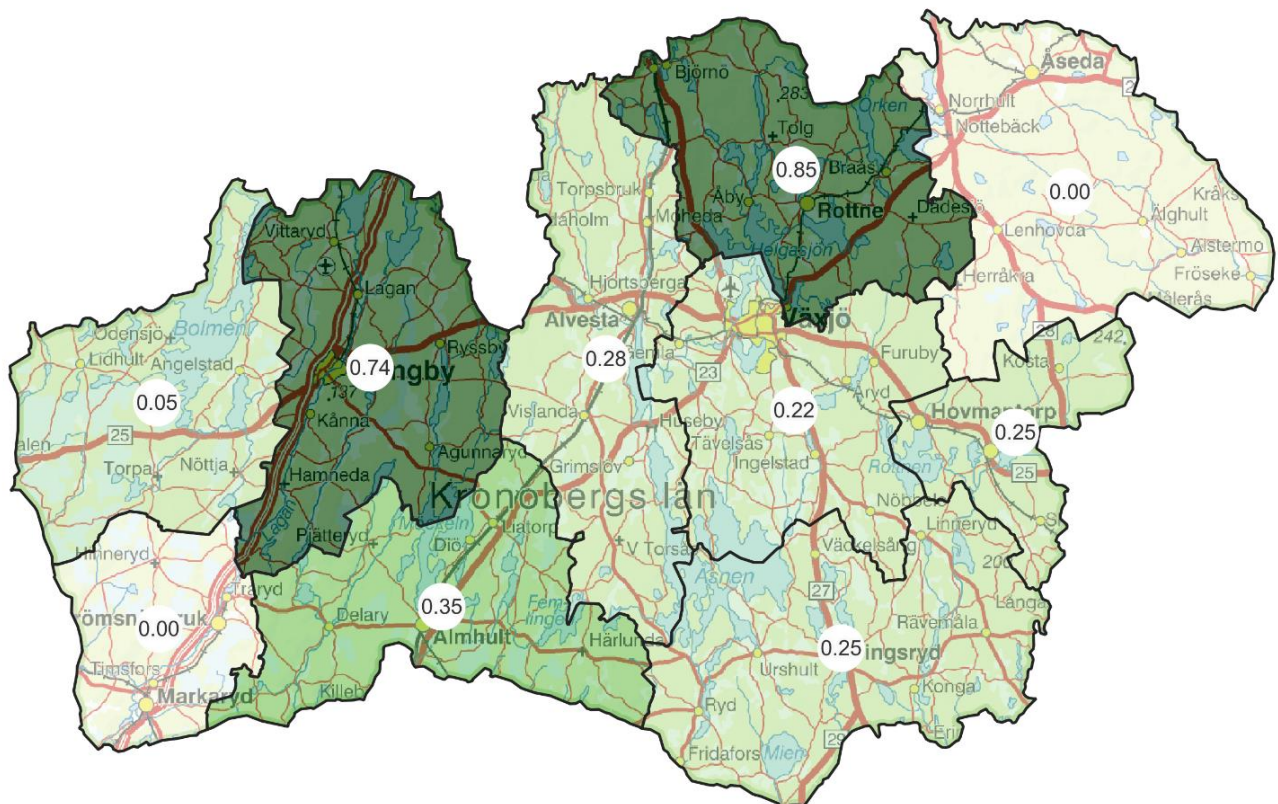
Dovvilt och kronvilt Kronobergs län 2021/ 2022

Foto: Elias Turesson

Kronvilt förekommer framför allt i sydöstra delarna av länet men i även nordvästra delen börjar kronviltet etablera sig. Det fälldes **26** kronvilt fördelat på 10 hjortar, 10 hindar och 6 kalv. Även om avskjutningen är låg så är andelen kalv för låg samtidigt som andelen handjur är för hög i förhållandet.

Dovviltet ökar stadigt på många olika platser i länet, främst i Växjö Norra och Ljungby Östra Jvk men små grupper finns i länets alla kretsar. Avskjutning uppgick till totalt **268** dovsvilt i länet. Vilket är en ökning med cirka 45 %. Avskjutningen är fördelad på 139 hjortar, 55 hindar och 70 kalvar. Alltså en handjursandel på 52 %, vilket är för högt.

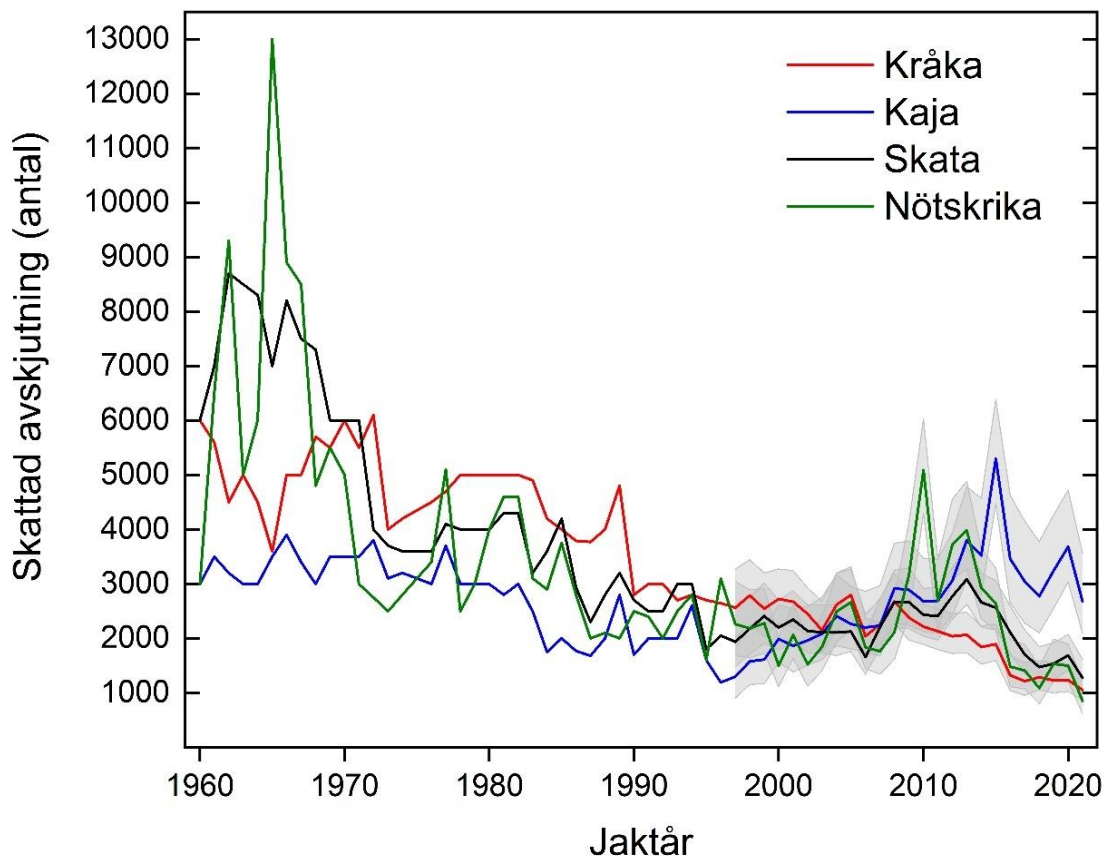
Figur. Avskjutning av dovsvilt (djur/1 000 ha) för respektive krets i Kronobergs län 2021/ 2022.
Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning

Småviltet Kronobergs län

Klövsviltet är det vilt som jagas mest i länet men vi får inte glömma bort vilken fantastisk resurs småviltet utgör inte minst när det handlar om jaktliga upplevelser och bra möjligheter till härliga hundjobb. Bäckar vi åtskilliga årtionden var jakten med stövare den vanligaste jaktformen i länet där hare och räv var viktiga villebråd för oss jägare. Tyvärr har jakten med stövare minskat vilket är tråkigt. En uppmaning till yngre jägare är att skaffa stövare och försöka få fram en bra hundar för rovdjur. Inte minst till rödräv, då har man jakt under hela jaktsäsongen utan större begränsningar.

Genom en gedigen avskjutningsrapportering kan man över tid se hur viltstammarna utvecklas. Tittar vi på statistiken över fällda kråkfåglar så syns tydligt nedgången för kråka, nötskrika och skata i avskjutningen. Medan kajan ökar. Här har inte bara jakten en påverkan utan snarare är det jordbrukets inriktning och miljön. Att hålla efter kråkfåglar och andra predatorer i landskapet är en viktig viltvårdsåtgärd som gynnar många andra arter som har det tufft i nuvarande landskapet.

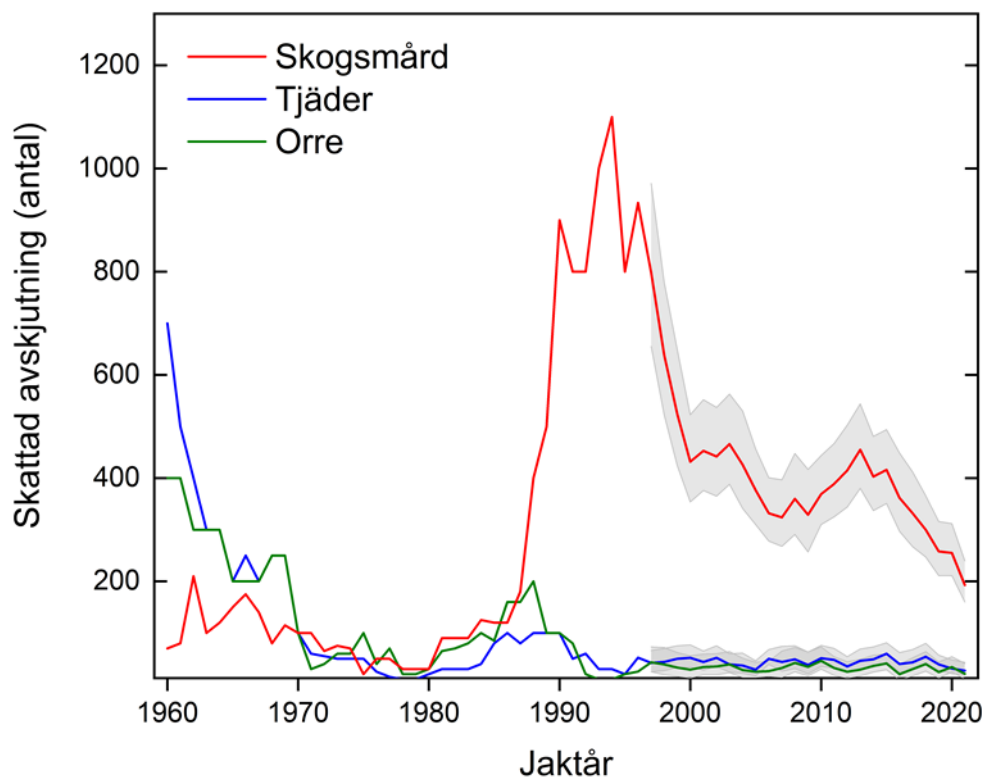
Figur. Avskjutningen av kråkfågel i Kronobergs län 1960 till 2020.
Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Viltet påverkar varandra

Genom att följa avskjutningen över tid kan man se förhållandet mellan olika arter ändras sig. Ett klassiskt sådant förhållande är mellan predatorer och bytesdjur. Skogsmården är en stor liten predator på skogshönsen, vilket påverkar dessa stammar. Samma förhållande kan även ses mellan predatorer som till exempel räv och mård. När rävskabben slog till i mitten av 1980-talet och sänkte rävstammen till väldigt låga nivåer så ökade mården kraftigt. Vilket tydligt syns i avskjutningsstatistiken.

När det gäller skogshönsen är det naturligtvis även andra faktorer som påverkar mycket. Rovfåglar som duvhöken är även den en betydande predator. Störst inverkan har den alltmer minskande tillgången till bra biotoper för skogshönsen. En art som järpe har ju nästan försvunnit ur stora delar av länet.

Figur. Diagram över fällda mård, tjäder och orre i Kronoberg åren 1960 till 2020.
Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Foto: Elias Turesson

Viktigt att rapportera avskjutningen

Den skattade avskjutningen i länet och lokala jaktvårdskretsar som presenterats i denna rapport beräknas med hjälp av den avskjutning som ditt och andras jaktlag rapporterat. Rapporteringen är frivillig, endast jaktlag som själva vill bidra med data deltar.

De jaktlag som rapporterar meddelar också sin jaktmarksareal. Den rapporterade arealen i varje jaktvårdskrets summeras och då erhålls täckningsgraden i rapporteringen för den aktuella jaktvårdskretsen.

Vid skattningen av avskjutningen används täckningsgraden som omräkningsfaktor. Beräkningen görs i varje enskild jaktvårdskrets för att på bästa sätt säkerställa likartade vildnadsförhållanden. Den skattade avskjutningen per jaktvårdskrets summeras till länsvis respektive nationell avskjutning. För att erhålla bra kvalitet på skattningen bör hög rapporteringsgrad eftersträvas.

Det finns en liten tendens på några få rapporter att det finns bara vildsvin och rådjur inrapporterade, tänk på att det är lika viktigt att både fågel och övrigt småvilt rapporteras, för att visa rättvisa siffror att använda när jakten ifrågasätts.

Kronoberg 2021/ 2022

Täckningsgraden för jaktvårdskretsarna i Kronoberg varierar mellan 37 - 100 %. Täckningsgraden för hela länet ligger på **57,8** %. Täckningsgraden över lag är lägre i den västra delen men samtidigt har flera av dessa kretsar lyft sig ordentligt de senaste åren. Inför kommande år är det viktigt att vi arbetar för att öka rapporteringsviljan. Målsättningen är nu att nå en täckningsgrad om 40 % i länets alla kretsar och 60 % på länsnivå. Om Ni önskar utbildning/information angående hur man rapporterar i Viltdata är det bara att Ni hör av Er till Länsansvarig Jaktvårdskonsulent Elias Turesson eller Viltövervakningsansvarig i Länsföreningen Bernt Fransson.

Titta även på de filmer och manualer som finns på www.viltdata.se.

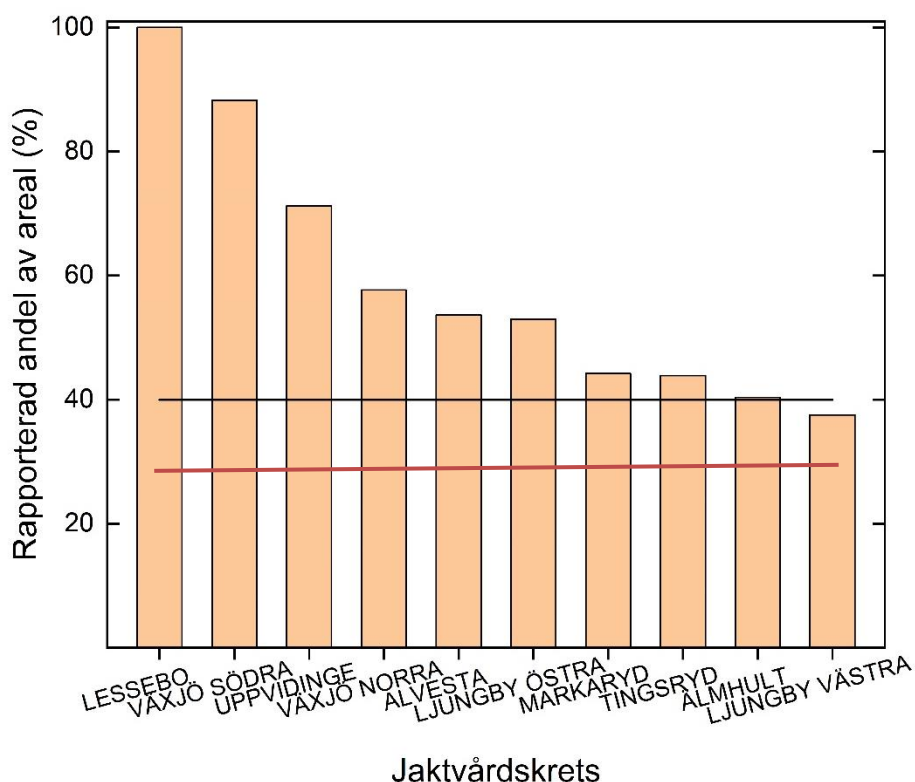

Diagram. Täckningsgrad i procent (%) för respektive jaktvårdskrets, röd linje var målet, 30 % och nästa år är målet den svarta linjen, 40 %.

Svenska Jägareförbundet är en folkrörelse med 158 000 medlemmar som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Förbundet bildades 1830 i syfte att rädda viltstammarna samt att främja en långsiktigt hållbar jakt. Svenska Jägareförbundet verkar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden, hänsyn och balans. Förbundet har även upphandlade, via Naturvårdsverket, uppdrag med regeringen inom adaptiv klövviltsförvaltning, viltprovtagning, viltobservation, avskjutningsrapportering samt vilt och trafik.

Foto: Lennart Turesson

Länsansvarig Jaktvårdskonsulent
Elias Turesson
elias.turesson@jagareforbundet.se

Viltövervakningsansvarig
Bernt Fransson
bernt.fransson@telia.com

Bilaga 1

Art	Avskjutning	95 % trolighetsintervall	Jämfört med 2020/2021		
			Antal	Procent	
Klövvilt					
Dovhjort	268	(223 - 334)	+84	45,65	
Kronhjort	22		-3	-12,00	
Rådjur	8161	(7800 - 8542)	+131	1,63	
Vildsvin	7538	(7062 - 8104)	-4301	-36,33	
Älg	2109		-386	-15,47	
Övriga däggdjur					
Fälthare	1568	(1439 - 1727)	-4	-0,25	
Grävling	861	(769 - 967)	-152	-15,00	
Iller	52	(38 - 75)	+12	30,00	
Rödräv	2377	(2200 - 2587)	-591	-19,91	
Skogshare	41	(28 - 61)	-13	-24,07	
Skogsmård	193	(160 - 240)	-62	-24,31	
Fåglar					
Fasan	6	(1 - 123)	-10	-62,50	
Fiskmåås	169	(117 - 324)	-175	-50,87	
Grågås	551	(338 - 946)	-152	-21,62	
Gråtrut	11	(10 - 46)	+9	450,00	
Gräsand	1153	(793 - 1885)	-37	-3,11	
Järpe	3	(2 - 9)	+2	200,00	
Kaja	2684	(2095 - 3569)	-1000	-27,14	
Kanadagås	419	(287 - 651)	-177	-29,70	
Knipa	13	(5 - 40)	0	0,00	
Kråka	1056	(869 - 1308)	-183	-14,77	
Kricka	25	(11 - 71)	+7	38,89	
Morkulla	55	(36 - 102)	+17	44,74	
Nötskrika	857	(624 - 1227)	-640	-42,75	
Orre	21	(11 - 41)	-13	-38,24	
Ringduva	3030	(2454 - 3887)	-540	-15,13	
Skata	1277	(1028 - 1615)	-413	-24,44	
Tjäder	27	(19 - 43)	-4	-12,90	

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning samt länsstyrelsen